

พระราชทัศนะ ด้านการศึกษากับการพัฒนาประเทศ

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ ทรงมีพระราชทัศนะเกี่ยวกับการศึกษาอย่างรอบด้าน ทั้งที่ทรงได้รับพระราชทานแง่คิดจากการดำเนินตามรอยพระยุคลบาทพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ และจากที่ทรงมีโลกทัศน์ที่เปิดกว้างต่อสิ่งต่าง ๆ ที่ทรงพบเห็น

ดังข้อความตอนหนึ่งในพระราชนิพนธ์ “สมเด็จพระแม่กับการศึกษา” ที่ว่า “ข้าพเจ้า คิดว่าคำ “การศึกษา” เป็นคำที่กว้างขวางมาก สิ่งที่เราเรียนรู้ถ่ายทอดจากกันก็ล้วนเป็น “การศึกษา” ทั้งสิ้น คนเรานั้นเหมือนกันหมดคือ ต้องการถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความรู้สึกและความฝันของตน ไม่ให้สูญสลายไป”

“สมเด็จพระแม่มีรับสั่งอยู่เสมอว่า จะต้องทำให้คนไทยมีโอกาสเล่าเรียนสูงที่สุดเท่าที่จะทำได้และให้มากที่สุด ถึงแม้ช่วยแล้วเขายังไม่สามารถที่จะเรียนสูงไปมากในระบบ แต่เมื่อเขาอ่านออกเขียนได้ เราก็ยังพอจะหาเอกสารที่เกี่ยวกับการทำมาหากิน การดำเนินชีวิตในโลกสมัยใหม่ที่พัฒนาไปอย่างรวดเร็วนี้ส่งให้เขา เขายังจะมีโอกาสปรับปรุงตัวให้ก้าวหน้าได้ในระบบการศึกษานอกโรงเรียน”

อย่างไรก็ดี สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ ทรงเน้นย้ำมากกว่า การอ่านเป็นวิถีทางสำคัญในการพัฒนาความรู้ ซึ่งทุกคนสามารถกระทำได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ดังนั้นหน้าที่สำคัญนอกเหนือไปจากการให้ความรู้แล้ว สถาบันการศึกษาหรือโรงเรียนจำเป็นจะต้องปลูกฝังให้เยาวชนรักการอ่าน ดังข้อความตอนหนึ่งใน พระราชนิพนธ์ “รัตนพิณี นิเทศการศึกษา” ที่ว่า

“...เรื่องให้นักเรียนค้นคว้าหาความรู้ช่วยตนเองเป็นเรื่องของปรัชญาความคิดเพื่อพัฒนานักเรียน ...วิธีการหนึ่งที่เขาใช้กันเรื่องการศึกษาที่ให้นักเรียนเป็นศูนย์กลางนั้นก็ก็ต้องมีงบประมาณหรือต้องเรียไรให้มีห้องสมุดสำหรับนักเรียน เราต้องปลูกฝังนักเรียนให้รู้สึกอยากอ่าน”

ข้อมูลอ้างอิง : พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ อนุสาวรีย์ท้าวสุทนต์